

SIŁA I ZDROWIE

Dodatek tygodniowy „Słowa Pomorskiego”

Pałaca sprawa.

Wioślarstwo a pływanię. — Ubezpieczenie sportowców na życie i od nieszczęśliwych wypadków.

W piśmiech poznańskich wyczytaliśmy niedawno temu przerażającą wiadomość, mianowicie: przed paru tygodniami członek klubu wioślarski „Polonia” w Poznaniu śp. Bogdan Winiewicz wypłynął na Wartę w kajaku, z którym w pewnym miejscu dostał się w wir, kajak wyrzucił się a Winiewicz nie umiejąc pływać (taki) — utonął!

Latota tragizmu tego wypadku leży w tem, że wioślarzowi, nie umiejącemu pływać pozwolono wsiąść do kajaka (ten typ ludzi jest nadzwyczaj łatwo wywołny) i wypłynąć na rzekę.

W klubach wioślarskich istnieje naogół dość sprzężona organizacja: na przystani każdego klubu wywieszony jest zarządcy dość obszerny regulamin, ustalający wyraźnie, co tym lub innym członkom klubu wolno lub nie wolno. Istnieją sternicy i naczelnicy przystani, istnieją dyżurni przystani, obdarczeni przez regulamin mocą wydawania rozkazów w zakresie uprawiania sportu wioślarskiego (cwiczeń, wyjazdów itp.), które to rozkazy winni są respektować członkowie klubu.

Ze tragiczny wypadek ze śp. Winiewiczem mógł się wydarzyć, dowodzi to, że albo w klubie wiośl. „Polonia” w Poznaniu nie ma podobnej organizacji życia na przystani, nie ma regulaminów, bądź też członkowie klubu ignorują je. Tak czy inaczej świadczoby to o dezorganizacji, panującej w klubie. Za podobne wypadki władze klubu powinny być pociągane do odpowiedzialności.

Pociąganiem do odpowiedzialności jednak nie usunie się możliwości powtarzania się takich tragedii. Sprawę trzeba ująć inaczej, bardziej radykalnie. Mianowicie: w klubach wioślarskich w Polsce naogół ignorowany jest sport pływacki, który przecież jest pokrewnym wioślarstwu, jest sportem nie tylko pomocniczym dla wioślarstwa ale jak to widzimy z opisanego wypadku z śp. Winiewiczem wręcz niezbędnym. Otóż sprawę tę powinien uregulować Polski Związek Tow. Wioślarskich i wydać regulamin, obowiązujący wszystkich tow. należących do związku: 1° w klubach wioślarskich obowiązkowo powinny być prowadzone kursy pływania i 2° wioślarzowi nie wolno jest wyjeżdżać, na jakiegokolwiek bądź typie łodzi, zanim nie opamięta dostatecznie sztuki pływania. Wtedy dopiero będziemy mogli mieć pewność, że wypadki jak z śp. Winiewiczem lub takie, jak i w Toruniu zdarzały się (w r. 1925 — śp. kom. Meyer i śp. kom. Cellary) — więcej powtarzać się nie będą.

W związku z tem jednak nasuwa się nam pod pióró jeszcze inna ważna i pałaca sprawa. Sportowcy a w szczególności wioślarze, pływacy, piłkarze, narciarze, motocykliści i inni stale narażeni są jeżeli nie na utratę życia to przynajmniej na ciężkie kalectwo, czyniące ich na długi przeciąg czasu a nie raz i na całe życie niezdolnymi do pracy a przynaj-

mniej pomniejszającymi tę zdolność. Iluż to piłkarzom zostało wybite zęby, złamane nogi, iluż to narciarzy łamie sobie nogi lub kręgosłupy przy skokach, iluż motocyklistów gruchocze sobie kości na wirażach. Odwioż takiego do szpitala, gnije tam miesiącami potę aby wyjechać znowu w życie jako inwalida, napół lub zupełnie niezdolny do pracy. Taki człowiek staje się zupełnie bezużytecznym nie tylko dla sportu ale często i dla społeczeństwa. Kto się nim zapiekuje, kto mu da możność zabezpieczenia sobie bytu przynajmniej na najbliższą przyszłość?

Wniosek stąd jasny: zrzeszenia sportowe powinny ubezpieczać swoich członków na życie i od nieszczęśliwych wypadków! Każdy klub powinien ubezpieczyć jednego, dwóch lub więcej (zależnie od liczebności klubu) członków, anonimowo. Naczelna instytucja sportu polskiego, Państw. Urząd W. F. i P. W. powinien ująć w tej sprawie inicjatywę w swoje ręce i poczynić odpowiednie kroki, ażeby ubezpieczenie takie było ustawowo obowiązujące.

Nie będzie się wówczas dźdła dotkliwa krzywda ludziom, poświęcającym się bezinteresownie, nie raz z całym zaparciem się siebie służbie dla szczytnej idei sportu.

— or.

Mecze ligowe.

Wisła przegrywa do outsidersa ŁKS.

Lwów, 8. 7. (C—S). Czarni—Polonia 3:0 (1:0). Stołeczna Polonia przegrała we Lwowie do jednej ze słabszych w bieżącym sezonie drużyn — Czarnych, pozostawiając jednak miłe wrażenie ze względu na swą grę fair. Bramki zdobyli Olejniczak z wolnego, Chmielowski i Ostrowski. Najlepsi w Polonii Jelski Krygier i obrońca Sędziował p. Lustgarten z Krakowa.

Łódź, 8. 7. (C—S). Turyści — Warszawianka 8:0 (1:0). Warszawianka grała w dziesiątkę przez cały niemal czas gry, a nawet pod koniec w dziesiątkę, gdyż sędzia p. Seldner wykluczył z gry Korngolda za drobne przewinienie. Bramki zdobyli Węglowski, Karasiak z karnego i Alaszewski II. Gra do przerwy równorzędna i ciekawa, po przerwie ostra, a nawet brutalna. W Warszawiance służyła pomoc, dobry Domański.

Katowice, 8. 7. (C—S). Cracovia—IFC 1:1 (1:1). Cracovia zdołała odebrać 1 punkt katowiczom na ich własnym boisku. Gra mało interesująca, IFC wystąpił bez Tichauera. Bramki zdobyli dla IFC w 30 min. Gortlitz i dla Cracovii w 3 min. Kaluza. Sędziował p. Raettig z Łodzi. Widzów 9000.

Kraków, 8. 7. (C—S). ŁKS—Wisła 4:2 (4:0). Sensacyjnie zwyciężył outsidersa tegorocznego ŁKS nad mistrzem Ligi Wisła, przyczem łodzianie prowadzili do przerwy 4:0. Bramki dla ŁKS zdobyli Moskal 2, Ślodzi i Aldek, dla Wisły — Czulak i Skrynkowicz z karnego. Wisła mimo przewagi w II połowie przegrała, zlekceważywszy przeciwnika. Sędziował p. Billor ze Lwowa.

Warta zwyciężyła Legję 1:0 (8:0).

(C—S) W niedzielę na boisku Legji rozegrany został mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Wartą i Legją. zakończył się zwycięstwem Wartę, która jedyną bramkę zdobyła pod koniec gry przez Przybyś. Gra do przerwy była i dość zajmująca po pauzie straszyła na temple. Zawłódł atak Legji, grający niecelowo i apatycznie. Najlepsi w Warcie Fontowicz, Staliński i pomoc, zwłaszcza Przykucki, w Legji Ziemian. Sędziował p. Rutkowski z Krakowa.

Z życia Tow. gimnast „Sokół”.

Sokole archiwum okręgowo. Zarząd gr. Toruń II.

Historia niejednego gniazda sokolego przechodzi w niepamięć z chwilą wymarcia starszych druhów, którzy dane gniazdo zorganizowali, a to dlatego, że protokoły, akta i t. d. z dawniejszych czasów zazwyczaj nie mogą być odczytane lub też ulegają zniszczeniu. Dzieje się to dlatego, ponieważ zazwyczaj sekretarze, skarbnicy i inni członkowie zarządów przechowują te akta u siebie w domu i często składając urząd — nie oddają ich swemu następcy, a opuściwszy siedzibę gniazda, zabierają ze sobą, niewiedząc nawet o tem.

W gniazdach, które istnieją po kilkanaście lub kilkadziesiąt lat zbiera się tyle akt, że zarządy nie mają nawet gdzie ich przechowywać. Aby temu zaradzić i móc zachować dla potomności te akta sokole — przewodniczący Okręgu IV postanowiło założyć w swej siedzibie Sokole Archiwum Okręgowo i wzywa zarządy wszystkich gniazd, by wszelkie stare akta, fotografie, protokoły, księgi etc., które leżą bez użytku u poszczególnych druhów, zebrały i nadesłały je do przewodnictwa okręgu w celu przechowania ich w archiwum.

Przewodnictwo okr. IV zatwierdziło uzupełniający wybór członków Zarządu gniazda Toruń II, z terminem ważności do końca roku 1929. Obecny skład zarządu gniazda Toruń II. jest następujący: prezes — drh. Wojciech Matczak; zast. prez. — Nikodem Brazykiewicz; sekretarz — drh. Kazimierz Nowiewicz; skarbnik — drh. Antoni Matczak; nacelnik — drh. Antoni Sobekki; ławnicy — drh. Jan Grelewicz, Jan Wierczkowski.

Inspektor S. D. S. na Pomorzu.

Prezes gniazda w Wąbrzeźnie drh. Zbigniew Czarnota-Bojarski zamianowany został inspektorem stałych drużyn sokolich na dzielnicę pomorską.

Akcja letnia harcerzy toruńskich.

Zeszłego roku kilku harcerzy z Przemyśla na własnoręcznie sklejonej piaszczynnej łupinie zrobiło szalony wypad z Przemyśla aż na Heli!

Jeden z harcerzy krakowskich na malej żaglówce przepłynął aż do Rewla (Tallinn, Estonia), a i dziś sam buduje schle łódź, na której chce powtórzyć podobne szaloneństwo. („W tem szaleństwie jest metoda.”) Poznańska harcerska drużyna „Wilków Morskich” wpłynęła w zdumienie świat cały swą wyprawą na malej żaglówce z Poznania do Kopenhagi na międzynarodowy zlot harcerzy morskich, a stamtąd — do Gdyni.

To tylko parę przykładów bynajmniej nie odosobnionych.

Na Pomorzu również szereg drużyn harcerskich prowadzi już pracę na wodzie. W Toruniu III drużyna już od roku wytrwale żagluje na własnej łodzi żaglowej, nabytej za własne pieniądze bez niczyjej pomocy.

W zmiane z żłórkach chłopcy zdobywali wiedzę żeglarską teoretyczną, z nastaniem wiosny — nabytą wiedzę teoretyczną stosują w praktyce. Dziś ka-

tdy z nią, kończąc wieczorem swą pracę zawodową — w biurze, handlu czy rzemiośle — myślą nie o szlifowaniu bruku na ul. Szerokiej, nie o parku ani o kinie — lecz o swojej ukochanej „Wilgi”. Podnosi głowę do góry, bada klerunek i siłę wiatru. Jednostki wiatru jest pomysłny — biegnie na drugą stronę Wisły, tam na pewno spotka swych druhów, krzątających się koło żagli. Spieszą się, każda chwila droga. A gdy żagle już podjęte, wiera skarce do łodzi, odbija od brzozy i mknę do śpiwem het — na Jakóbskie, Kaszczurek, Złotoryję i dalej...

Trzeba wtedy być z nimi na łodzi, przeżyć z nimi kilka godzin emocji, widzieć ich „sam na sam” z zadrutym żywiołem.

I wtedy zobaczysz obywatela zbliska, że oto w twóich oczach rodzi się zupełnie nowy typ Polaka — żeglarza, do którego Jutro należeć będzie.

Nie szlucznia wywołany rozkazem z góry, ani agitacją, ani propagandą, ani rozumowaniem, ale żywiołowy ruch żeglarski młodzieży harcerskiej zmusił już nieprzygotowane i zaskoczone komendy do ujęcia tego ruchu w system i nadanie mu właściwego kierunku. W Komendach Chorągwi powstały referaty żeglarskie. Główna kwatera męska w Warszawie powołała już dwie konferencje żeglarskie. Ostatnia taka konferencja odbyła się w Warszawie w dniu 7. czerwca b. r.; wzięli w niej udział poza reprezentantami drużyn żeglarskich z całej Polski także przedstawiciele III drużyny toruńskiej, dwu drużyn chojnickich i hufca wejherowskiego (syberyjskiego).

Konferencje te i wydziały przy komendach nadadzą ruchowi właściwy klerunek, dadzą mu formy organizacyjne. Ale to mało. Trzeba harcerzom — żeglarzom dać łodzie żaglowe, zbudować przystanie, wysłać ich na kursy i obozy morskie, a na to samych harcerzy nie stać. I tutaj ty, zany obywatelu, masz możność dołożenia swego udziału do wielkiego dzieła odrodzenia.

Zbliż się do młodzieży harcerskiej, pomóż jej materialnie i moralnie, ułatw jej pełnienie służby harcerskiej — a będziesz miał wielkie zadowolenie wewnętrzne i rozkosz spełnionego dobrego uczynku.

Ludzie zaci, o czulem sercu, tworzą Koła Przyjaciół Harcerstwa. Kto takie jest i w Toruniu; robi bardzo dużo dla harcerstwa toruńskiego, lecz niestety jest bardzo nieczłowiek.

Idź tam!

Kurs naczelników Kat. S. M. P. w Świeciu.

Na skutek inicjatywy Katol. Związku M. P. na diecezję chełmińską przy poparciu i finansowej pomocy Pow. Komitetu W. F. P. W. odbył się w Świeciu wspomniany kurs od 29. 6. do 7. b. r. Na otwarciu kursu przybyli patron miejscowego Stowarzyszenia ks. Lehman oraz członkowie Pow. Komitetu W. F. P. W.: inspektor szkolny, oficer p. w. oraz nauczyciel gimnazjum p. Ekstein. Otwarcia kursu dokonał w imieniu nieobecnego starosty p. Ekstein jako członek Pow. Komitetu. Oprócz tego wygłosił przemówienie swoje ks. Lehman, oficer p. w. por. Koprowski i jako kierownik kursu-instruktor w. f. Zwizku Młodzieży p. Flisak.

Program kursu obejmował 8 godzin zajęć dziennie w tem 6 godzin wykładów i ćwiczeń z wychowania fizycznego (gimnastyka, ćwiczenia i gry sportowe), które przeprowadził instruktor w. f. p. Flisak, oraz 2 godziny ćwiczeń p. w., które przeprowadził por. Koprowski.

Uczestnicy kursu z poszczególnych placówek Młodzieży Katolickiej z całego powiatu świeckiego z wielkim zainteresowaniem i zapalem przykładali się do zajęć objętych programem kursu.

Kurs taki aczkolwiek bardzo krótki, przyczyni się niewątpliwie do wzmocnienia akcji wych. fiz. i przysp. wojsk. na terenie powiatu. Absolutem kursu należy życzyć, by w myśl nabytych wiadomości kontynuowali tę pracę w swoich placówkach na chwałę Boga i pożytek naszej Ojczyzny.

Kronika sportowa.

WIOŚLARSTWO.

Regaty o mistrzostwo Polski w Bydgoszczy. Barwicki (K. W. Toruń) — Mistrzem Polski. Bydgoszcz, 8. 7. (C—S) Doroczne regaty o mistrzostwo Polski dały wyniki następujące: (Osemki nowicjuszy: 1) K. W. „Wisła” (Warszawa) 5:52,4, 2) AZS. (Warszawa) 5:58,8, 3) WTW. (Warszawa).

Jedynki o mistrz. Polski: 1) Barwicki (Klub Wioślarski w Toruniu) 6:50,4 przed Długoszewskim (AZS Kraków) 6:56,2

Czwórki półwyciągowe: 1) T. W. Włocławek 6:42,6 przed K. W. Gryf (Zw. Bydgoszcz) 6:44

Czwórki bez sternika o mistrz. Polski: 1) PTW Tryton (Poznań) 6:14,8 przed BTW (Bydgoszcz) 6:15,2

Czwórki półwyciągowe nowicjuszy: 1) KW. Gryf (Bydgoszcz) 6:49 przed KW. Wisła 6:53,6

Osemki młodzieży — AZS (Warszawa) 5:40 przed KW 1904 (Poznań) 5:42

Jedynki nowicjuszy — Kawlecki (Tow. Wiośl. Płock) 7:34 przed Szyborskim (Tow. Wiośl. Włocławek)

Czwórki półwyciągowe młodzieży — KW Brda (Bydgoszcz) 4:53,2 przed GKW Świecie (Bydgoszcz) 4:58,4

Czwórki o mistrz. Polski — Klub Wiośl. 1904 (Poznań) 0:13 przed Bydgoskim Towarzystwem Wioślarskim

Czwórki nowicjuszy — AZS (Warszawa) 6:20 przed KW 1904 (Poznań).

Czwórki półwyciągowe pań — AZS (Warszawa) 6:31 przed Bydgoskim Klubem Wioślarek 5:36

Dwójki podwójne o mistrz. Polski — WTW (Warszawa) 6:16 przed KW Toruń 6:18

Jedynki młodzieży — Długoszewski II (Sokół — Kraków) 7:01,8 przed Kawlecki (TW Płock) 7:13

Czwórki młodzieży — AZS (Warszawa) 6:12,4 przed KW 1904 (Poznań).

Osemki o mistrz. Polski — Klub Wiośl. 1904 (Poznań) 5:36 przed Bydgoskim Tow. Wioślarskim 5:36,4

Długość toru 1650 m. dla pań i młodzieży 1200 m.

PLYWANIE.

Wpływ przez Bydgoszcz.

W piątek, dnia 29. czerwca odbył się w Bydgoszczy wyścig pływacki na Brdzie przez środek miasta. Trasa wynosiła 1100 mtr. na starcie stanęło 32 panów i 6 pań. Wyścig ten był dobrą propagandą pływacką, bowiem setki ludzi przyglądały się obu brzegów i mnożąc temu ciekawemu wyścigowi. — Z miejsca wysunął się Gordon z TKS-u, doganiał go Grochowski z RKP. Na 500 m. dochodził ich Sypchalska TKS, Grochowski jednak zwiększa tempo wyprzedza Gordona i kolejno tak utrzymuje się już do mety. Gordon mimo, że był bez treningu pokazał, że jest jednym z najlepszych pływaków Pomorza, za jego ambitny wysiłek należy mu się pełne uznanie. P. Sypchalska bez najmniejszego zmęczenia pływając cały czas wolnym erawiem, przy większej ambicji mogła łatwo wysunąć się na 1 miejsce. Wyniki: 1. Grochowski BKP. 2. Gordon TKS. 3. Sypchalska TKS. 4. Zakrzewski Polonia. 5. Buzza TKS. 2 pań druga była Lisińska TKS. przychodząc w ogólnej klasyf. na 8 miejscu. Panna Skowrońska nie była dobrze wyposażona i mimo braku treningu wyprzedziła jeszcze kilku panów zajmując jedno z dalszych

miejsz. Pływacy i pływaczki TKS-u wpisali się i tym razem bardzo dobrze.

Zawody pływackie o Mistrzostwo O. K. VIII w Toruniu.

W ub. niedzielę dn. 8. bm. odbyły się w pływackim wojewskiem w Toruniu mistrzostwa pływackie O. K. VIII. Startowało 77 zawodników. Wyniki były następujące:

100 m. st. klas. 1. Wajer 59 pp. 1 m. 48,2 s.
100 m. st. dow. 1. Tyżkowicz 01 pp. 1 m. 44,3 s.
100 m. nawznak 1. Krenc 15 pp. 2 m. 9,2 s.
400 m. st. dow. 1. Weiss 01 pp. 8 m. 30,6 s.
1000 m. st. dow. 1. Galus 61 pp. 22 m. 36,3 s.
Sztafeta 5X50 1. 61 pp. 3 m. 54 s.
W ogólnej punktacji 1 miejsce zajął 01 pp. osiągając 31 pkt. 2. 59 pp. — 13 p. 3. 65 pp. — 8 pkt.

LEKKOATLETYKA.

Dośkonale wyniki gdańskiego Polaka. Gdańsk. Już od początku sezonu Polak Kosciżkowski osiągał doskonałe wyniki w biegach średnich, a ostatnio przebiegł na 1500 mtr. w doskonałym czasie 4:05.

Kobielec rekord polski. Kraków. Lekkoatletka Cracovii Lonka pobila rekord polski w rzucie oszczepem oburącz, osiągając 49,61 mtr.

KOLARSTWO.

Nowy rekord kolarski. Na kolarskim obozie olimpijskim na Dynasah w Warszawie drużyna polska do biegu drużynowego 4 klm w składzie Lange, Szymczyk, Reul i Oksitycz pobila rekord polski, osiągając czas 5:04. Rekord światowy wynosi 5:02

„Tour de France”. Paryż. Bieg kolarski dookoła Francji, rozgrywany w 22 etapach, zakończony zostanie 15. b. m. Dotychczas przejechano 12 etapów. W 12-yim etapie Marsylja—Nizza (330 km) wygrał Frantz (613:40:50) przed Leduouguen, Magne i Mertonsem. W ogólnej klasyfikacji po 12 etapach prowadzi Frantz (111:30:47) przed Mertensem.

IX olimpiada.

Nasza reprezentacja lekkoatletyczna. Ostatecznie ustalono, że w skład reprezentacji wejdą definitywnie następujący zawodnicy: Brauerówna (100 mtr.), Tabacka i Kilosówna (800 mtr.) Konoparka i Kobiel-ska (rzut dyskiem), Baran (rzut dyskiem), Malanowski (800 i 1500 mtr.), Kostrzewski (400 mtr. płotki), Binia k o w s k i (400 mtr.), Weiss i Zuber (400 mtr.). Z tych ostatnich zawodników ułożoną zostanie sztafeta 4 x 400 mtr., a mianowicie Binia k o w s k i, Kostrzewski, Weiss i Zuber (lub Malanowski). Tych zawodników postanowiono już zgłosić na Olimpiadę. Pora tem zgłoszone jeszcze szereg zawodników, co do ostatecznego wyjazdu, których zdecydowały dodatkowe częściowe zawody eliminacyjne, które odbędą się prawdopodobnie w dniach 14. i 15. b. m. w Warszawie. Sztafeta kobieca posiada duże szanse wyjazdu, gdyż, jak wiadomo Grabicka i Hulanicka jadą do Amsterdamu z kobiecą drużyną gimnastyczną należąłoby więc urządzić rozgrywkę pomiędzy Gędzinowską, Woynarowską, Kasprzakówną i Schańską, przyczem zwyciężczyni weszłaby w skład sztafety.

Jako delegaci oficjalni jadą: p. Wiśniewski (Kle-rownik), p. Klumberg (trener), p. Szkolnikowski (delegat do komisji sędziowskiej) oraz mjr. Głabisz (na własny koszt).

Dużo dziennikarzy polskich jedzie na IX Olimpiadę. Związek Dziennikarzy Sportowych zgłosił do Pol. Komitetu Olimpijskiego szereg dziennikarzy, jadących do Amsterdamu, a mianowicie pp.: Muszałowska, Jakubowiczowa, Junosza - Dąbrowski, Szer-bowski („Słowo Pomorskie”), Strzelecki, Braude, Fogel, Nirenberg, Wierzyński, Lipszyc, Semadeni, prof. Wacek, Süßerman i inni.

Dziennikarze na Olimpiadę. Delegatami na międzynarodowy kongres prasy sportowej, który odbędzie się w Amsterdamie, wybrano pp. Muszałównę, Junoszę-Dąbrowskiego i Semadeniego.

Różne.

Pułharska jedenastka TKS-u.

Późno to późno ale doczekaliśmy się zwycięstw naszej toruńskiej jedenastki. Forma TKS-u dopiero teraz pod koniec rozgrywek 1 rundy uwidoczniła się w całej pełni. — Mimo osłabionego składu bez Stogowskiego i Wierchowickiego z bardzo osłabioną linią pomocy odniosła drużyna toruńska trzecie z rzędu piękne zwycięstwo; wynik 7:0 uzyskany z Śląskiem mówi sam za siebie. Bardzo wartościowe było również zwycięstwo 2:0 nad ŁKS-em który bezapelacyjnie bije Wisłę 4:2. Zwycięstwa te zawiódłcza TKS w pierwszym rzędzie linii napadu. Obecny układ ataku jest bodajże najlepiej zestawiony. Paweł Gumowski jest na skrzydle nierównany, Janek Suchocki w środku napadu spełnia swe zadanie bez zarzutu, jego technika jest wprost frajerska. Cieszyński Józef najszybszy strzelec drużyny jest obecnie w doskonałej formie, sekunduje mu doskonale Obrębski, który na łączniku okazał się pełnowartościowym graczem. Drugim atutem TKS-u jest linia obrony. Cała prasa sportowa wyraża się jednogłośnie z całym uznaniem dla Cieszyńskiego Leona, jest on jednym z najpewniejszych graczy TKS-u, w defensywie nie zawodzi nigdy, toteż ostatnie dwa mecze wygrane do zera, potwierdzają jego doskonałą formę. O ile jeszcze dojdzie do tego zespołu rekonwalescent Stogowski, dziś bezsprzecznie jeden z najlepszych pomocników w Polsce, a reszta graczy doczłynie do poziomu swych doskonałych kolegów to nie powinniśmy mieć obawy o losy TKS-u. Tej drużynie po trzeba dodać tylko altnego „moralu” i 50 proc. wytrzymalności i ambicji, a oczekujące jej mecze powinny przynieść jej zasłużone sukcesy. W najbliższą niedzielę gra TKS. w Toruniu z Turystami, a 29-go bm. rozpoczyna już drugą kolejną rozgrywek z I F. C. w Toruniu.

Z wiarą w zwycięstwo: musimy zwyciężyć!

R. S.

Pod sztandarem Młodz. Katol.

(Wywiad z ks. sekr. Zyndę.)

Korzystając z bytności w Toruniu generalnego sekretarza Zw. Młodzieży Katolickiej na Pomorzu ks. Zyndy z Wąbrzeźna przedstawiciel nasz uprosił czcigodnego kapłana i zarazem opiekunego anielskiego młodzieńczego dusz polskich na Pomorzu o chwilę rozmowy w sprawach dotyczących Związku Młodzieży Katolickiej tej ziemi w oku ks. sekretarza. Tem, cośmy od ks. Zyndy usłyszeli dzielimy się z naszymi czytelnikami w tej niepełnej nadziei, że będzie to przyczynkiem do szerzenia idei łączenia się młodzieży wiejskiej i miejskiej w organizację „Młodzieży Katolickiej”, która potrafi uchronić młodociane dusze przed panującym dziś zepsuciem obyczajów za pracę pod sztandarem tej organizacji da w wyniku zastępy silnych ciałem i duchem obywateli państwu a wiernych sług Kościołowi.

Na pierwsze pytanie naszego przedstawiciela: „Jak postępuje obecnie rozwój „Zw. Młodz. Katolickiej pod względem liczebny?” szanowny nasz interlokutor odpowiedział co następuje:

— Z 12000 członków w roku zeszłym organizacja wzrosła do 18000 obecnie. W ciągu ostatnich 2-ch lat liczba poszczególnych towarzystw Związku zwiększyła się z 50 na 400 (Zw powstał w r. 1921). Znaczący postęp w rozwoju zaznaczył się od czasu zorganizowania przez władzę biskupią w Pelplinie specjalnego sekretariatu do spraw młodzieży na prawach osobnej kurii biskupiej. Niestety organizacja jak dotąd nie ma należytego poparcia ze strony czynników powołanych a więc przewodziłkiem powiatowych komitetów W. F. i P. W., z których dopiero zaledwie ujawniły większe zainteresowanie jej sprawami: toruński, który zorganizował kurs dla naczelników kół młodzieży i świeckich.

Czy młodzież chętnie garnie się pod sztandary organizacji?

— Bardzo chętnie. Niestety brak jest odpowiednio przygotowanych kierowników pracy w poszczególnych miejscowościach.

Jaka młodzież przeważa w Związku: męska czy żeńska?

— Młodzież męska jest liczniejsza: na 18000 czl. jest 12000 ml. męskiej. Przyczyną tego jest brak zrozumienia potrzeby wychowania społecznego i fizycznego dla dziewcząt. Najgorzej pod tym względem jest na Kaszubach, gdzie za wyjątkiem Pucka. Choćnie i Kościerzyny niema zupełnie kół żeńskich.

Jaki jest program prac Związku?

— W programie naszym leży, jak to opisuje art. 1 statutu: „Urabianie członków na dzielnych i świątliwych katolików i dobrych obywateli (iki) państwa. Do osiągnięcia celu tego dążyć przez organizowanie kółek oświatowych, częste urządzanie zebrań z odczytami i pogadankami, przez krzewienie zasad umiłowania religii i ojczyzny, przez sport i ćwiczenia fizyczne. Wszystko to jest ujęte w ramy systematyczne i jeżeli chodzi o liczebność organizacji jak i jej sprężystość, to, stosownie do opinii jakiejś tak wyraz dyrektor Państw. Urz. Wych. Fiz. i P. W. Pomorza zajmuje w całym państwie 2-gie po Wielkopolsce miejsce.

— Dział W. F. i P. W. — ciągnął dalej nasz szanowny rozmówca — prowadzi u nas specjalnie zaangażowany w tym celu fachowy instruktor p. Józef Flisak i praca jego acz powoli, ale zmierza stale do osiągnięcia jak najbardziej pozytywnych wyników.

Celem naszym nie jest bicie rekordów, lecz rozpowszechnienie sportu, wychow. fiz. i przyspos. wojskowego. — Być może, iż niedaleki już jest czas, kiedy szeroki ogół ludzi dorosłych zrozumie doniosłość naszych celów i obojętnością swoją nie będzie gasić zapалу do pracy w tym kierunku, przejawiającego się coraz silniej u młodzieży.

Niech się tak stanie!

Podziękowanie. Zarząd grudziądzkiego Klubu Motocyklistów uważa za swój obowiązek podziękować tym wszystkim, którzy się przyczynili bezinteresownie do umożliwienia wyścigów w dniu 1. b. m. a mianowicie: powiatowej policji za wzorowe utrzymanie porządku, towarzystwom cyklistów „Olimpia”, „PePeGe” i „Sportklubowi” za wydatną pomoc przy obstawianiu trasy, budowniczemu powiatowemu p. Kwiatkowskiemu za specjalne przygotowanie szosy, które w wielkiej mierze przyczyniło się do sprawnej jazdy jak i zabezpieczyło jeźdźców przed wypadkami, dalej p. Eglerowi za użyczenie samochodu ciężarowego jak i p. dr. Weciowi w zastępstwie p. dr. Urbąńskiego za służbę sanitarną.

Wszystkim serdeczne Bóg zapłać.

Zarząd